

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Vinter 2021/2022
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	Hfe
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Sandie Langer Christensen (SCH) og Mathias Reichert Rasmussen (MNI)
Hold	21dana1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Intro (MNI)
Titel 2	Epik – novellen i fokus (SCH)
Titel 3	Lyrik (MNI)
Titel 4	Nyhedsformidling og fortællende journalistik (SCH)
Titel 5	Retorik, argumentation og spin (MNI)
Titel 6	Samtaler, sproghandlinger og sociale medier (MNI)
Titel 7	Fakta, fiktion og filmiske virkemidler (SCH)
Titel 8	Natursyn (SCH)
Titel 9	Det gode samfund – køn og klasse (MNI)
Titel 10	Menneske, maskine og metropol (storby) (MNI)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Intro – tekst og genre
Indhold/materiale	<u>Tekster/analyse:</u> <ul style="list-style-type: none">• 3D-billede (brugt i forbindelse med introduktion til analyse og fortolkning)• Fibiger, Johannes og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Vej</i> (Systeme, 2004); heri afsnit om ”Analyse, fortolkning og perspektivering”
Omfang	<ul style="list-style-type: none">• 5 lektioner
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">• Introduktion til danskfaget på HF A• Introduktion til analyse, fortolkning og perspektivering• Introduktion til genrebegrebet
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Læreroplæg• Klassesamtale• Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Epik – novellen i fokus
Indhold	<p><u>Tekster:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Pia Juul: ”Alle kan ro” (2008)- Klaus Rifbjerg: ”Hm” (1964)- Herman Bang: ”Den sidste balkjole” (1887)- Martin A. Hansen: ”Agerhønen” (1947)- Pär Lagerkvist: ”En hjältes död” (svensk), (1924)- Caroline Albertine Minor: <i>Velsignelser (værk)</i>, (2017)- Peter Seeberg: ”Anatomisk tegning” + ”Testamente til Dyrepasser”, (1974)- Kjell Askildsen: ”Et dejligt sted”, (1996) <p><u>Baggrundsmateriale/teori:</u></p> <p>Ole Schultz Larsen: iBogen Håndbog til dansk, Systeme - https://hbdansk.systeme.dk/?id=p124</p> <ul style="list-style-type: none">- 3.1 > Afsnittet ”Tid og miljø” samt ”Personkarakteristik”- 3.2 > Afsnittet ”Komposition”- 3.3 > Afsnittet ”Fortælleren”- 3.4 > Afsnittet ”Fremstillingsformer”- 3.5 > Afsnittet ”Tema”- 3.6 > Afsnittene om novellegenren

	Supplerende materiale: <ul style="list-style-type: none"> - Analysevejledningen til epik i Håndbog til dansk: https://hbdansk.systime.dk/?id=p171 - Introduktionen til serien ”Breaking Bad” til træning i fortællertyper
Omfang	Ca. 40 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	Introduktion til analyse og fortolkning af episke tekster, herunder fokus på: <i>tid, miljø, personkarakteristik, komposition, fortællerforhold, fremstillingsformer, tematik</i> . Fokus på novellen som genre samt om forskelle mellem den klassiske og den moderne novelle. Introduktion til den analyserende artikel til skriftlig eksamen.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, fremlæggelser, læreroplæg, individuelt arbejde, skriftligt arbejde, projektarbejde, kreativt arbejde, klassediskussioner

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Lyrik
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fibiger, Johannes og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Vej</i> (Systime, 2004); heri afsnit om ”Billedsprog” og ”Lyrik” • Ark om rim og rytme (udarbejdet af lærer) • Ark om komposition i digte – udarbejdet af lærer • Darger, Benedicte m.fl.: <i>Begreb om dansk</i> (Dansk lærerforeningens Forlag, 2009); heri: ”At benævne og fortolke: Fra ord til tema (semantiske skemaer)” (s.33-34) • Oversigt over verbernes semantik – udarbejdet af lærer • Læsevejledning og analysemodel til analyse af lyrik (udarbejdet af lærer) <p><u>Primærtetekster/analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Emil Aarestrup: ”Angst” (1838) • Søren Ulrik Thomsen: ”Levende” (1981) • Yahya Hassan: ”BARNDOM” (2013) • VÆRK: Kursisterne har individuelt arbejdet indgående med udvalgte tekster fra det et selvvalgt musikalsk værk og har fremlagt for hinanden i responsgrupper. <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rim-introduktion via eksempler af Tom Kristensen: ”Det blomstrende slagsmål” (1920) og Rudolf Broby-Johansen: ”FORÅRET KOMMER TIL CAFÉEN” (1922) • Lægehåndbogen om ’angst’ (sundhed.dk – besøgt d. 23/2-2016) • Søren Ulrik Thomsens egen oplæsning af ”Levende” i Jørgen Leths dokumentarfilm: <i>Jeg er levende</i> (1999)

Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 31 lektioner
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til fagets grundlæggende analytiske metoder og begreber til brug ved analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af lyriske tekster, herunder særligt fokus på tekstens ”hvad”, ”hvordan” og ”hvorfor”. • Læsevejledning til lyriske tekster. • Introduktion til de fire eksistentialer (jeg, du, tid, rum) til brug ved analyse af lyriske tekster. • Introduktion til forskellige kompositionsmodeller til brug ved analyse af lyriske tekster. • Introduktion til forskellige lyriske virkemidler (rim og rytme, billedsprog, ordvalg, modsætninger og semantiske skemaer) • Introduktion til forskellige digtformer (klassisk og moderne) og deres kendetegn. • Undersøgelse af, om vores lyriske værktøjskasse rækker til andre typer af tekster, som fx sange (VÆRK)
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer • VÆRK-læsning: Selvvalgt musikalsk album.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 4	Nyhedsformidling og fortællende journalistik
Indhold	<p>Tekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anders L. Schmidt og Nilas N. Heinskou: ”Børneflokk levede i årevis et uhumsk liv”, Politiken 3. marts 2010 - Ritzau: ”15-årig dræbt af haj: Snorklede få meter fra kysten”, 15. juli 2013 - Torben Rask Laursen og Marie Lade: ”Sexmisbrugt af far – sparket af søskende”, Ekstra Bladet 27. februar 2010 - Herman Bang: ”Branden”, Nationaltidende, 4. oktober 1884 - Stine Eskildsen: ”Hovedløse kroppe overalt”, Ekstra Bladet 22. marts 2016 - https://ekstrabladet.dk/krimi/hovedloese-kroppe-overalt-bruxelles-i-chok-efter-blodige-terrorangreb/6008751 - Thomas Lauritzen: ”Terror i Bruxelles – stopper det aldrig?”, Politiken 22. marts 2016 - Rikke Egelund: ”Lundin tilstår drab på familie”, Politiken 26. oktober 2000 - Jan Stage: ”Din fjendes ansigt”, Information 13. juli 1992 <p>Baggrundsmateriale/teori: Ole Schultz Larsen: iBogen Håndbog til dansk, Systemtime – https://hbdansk.systemtime.dk/?id=p218:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5.1> kapitlet Avisjournalistik (ikke afsnittene ”Nyhedsjournalistik”, ”Me-

	<p>ningsjournalistik”, ”Servicejournalistik”, ”Fake News og clickbait”) Lisbeth Borker, red.: <i>Avisreportagen fra Cavling til Sabroe</i>, Dansk lærerforening, 2001:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ”Kriminalreportage”, s.79-81 - ”Krigsreportage”, s.26-28 <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analysevejledningen til nyhedsjournalistik i Håndbog til dansk: https://hbdansk.systeme.dk/?id=p217 - Analyse af udvalgte papiraviser (Politiken, Børsen, Berlingske, BT) - <i>Ryd forsiden</i>, afsnit 1: ”Dødstrusler og deadlines”, DR, (01.12.2019) - https://www.dr.dk/drtv/episode/ryd-forsiden_-doedstrusler-og-deadlines_147965 - <i>Ryd forsiden</i>, afsnit 3: ”Dramatisk efterår”, DR, (15.12.2019) - https://www.dr.dk/drtv/se/ryd-forsiden_-dramatisk-efteraar_147964
Omfang	Ca. 40 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Avisformater og nyhedsbilledet i dag - Nyhedens kendetegn, herunder nyhedskriterierne <i>aktualitet, væsentlighed, konflikt, identifikation, sensation</i> - Forskellige kompositionsmodeller: <i>nyhedstrekanter, hey-you-see-so-modellen, den tredje fortælle måde</i> - Nyhedsbehov - Vinkling og kilder - Fortællende journalistik; feature og reportage - Autenticitets- og fiktionsmarkører - Appelformer - Det journalistiske sprog - Avisen som arbejdsplads, karrierelæring
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, individuelt arbejde, skriftligt arbejde, projektarbejde, kreativt arbejde, klassediskussioner

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 5	Retorik og argumentation
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Larsen, Ole Schultz: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (Dansk lærerforeningens Forlag/Systeme; 2020) (e-bog) – heri: kapitel 4.9 og 4.10 om ”Retorik” og ”Argumentation”. • Analysemodel til retorisk analyse (udarbejdet af lærer) • Analysemodel til argumentationsanalyse (udarbejdet af lærer) <p><u>Tekster/analyse:</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Jens Stoltenbergs tale ved mindehøjtideligheden i Oslo Domkirke 24/7-2011 • Thomas Hoffmann: ”Forskere: Derfor er Messi verdens bedste fodboldspiller” (12/1-2016) • Mette Frederiksen: Indledning på pressemøde om Corona 11/3-2020 • Eksempler på argumenter fra Ekstra-Bladet: Nationen! • Ask Hesby Krogh og Lumi Zuleta: ”Alt for mange afstår fra at deltage i den offentlige debat på sociale medier” (kronik i <i>Morgenavisen Jyllandsposten</i> 16/2-2017) (brugt i forbindelse med debatterende artikel) • Mikkel Andersson: ”Den offentlige debat har det bedre end nogensinde” (blogindlæg på <i>Berlingske Tidendens</i> hjemmeside; 21/3-2017) (brugt i forbindelse med debatterende artikel) • ”Ti stille, kvinde” (dokumentarudsendelse; DR2; 6/11-2014) (brugt i forbindelse med debatterende artikel) <p><u>Øvrigt materiale:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvalgte avisoverskrifter/reklamer til eksemplificering af uhensigtsmæssig kommunikation • Eksempler på talesituationer, hvor der godt kunne være brug for retorik: Lars Løkke Rasmussen: https://www.youtube.com/watch?v=pRFuhQQnjXM • Eksempler på talesituationer, hvor der godt kunne være brug for retorik: Brian Mikkelsen: https://www.youtube.com/watch?v=y2n4SkWQiNc • Diverse reklamer til analyse af bl.a. appelformer, herunder ”Merci”, ”Steff Houlberg” og ”Colgate tandbørste”. • Forskellige lærerkonstruerede argumenter til argumentationsanalyse • Forskellige kursistproducerede argumenter til argumentationsanalyse
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 31 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til og diskussion af, hvornår kommunikation kan siges at være hensigtsmæssig. • Introduktion til det retoriske pentagram, forskellige retoriske virkemidler og appelformer (etos, patos, logos). • Retorisk analyse af forskellige typer tekster på tværs af medier og genre, herunder med særligt fokus på reklamer og taler. • Bevidsthed om og diskussion af sprog som magt og/eller manipulation herunder en introduktion til begrebet ”spin” • Introduktion til og anvendelse af grundlæggende argumentationsanalyse (Toulmin), herunder påstand, belæg, underbelæg/hjemmel, gendrivelse, rygdækning og styrkemarkører • Introduktion til og anvendelse af forskellige argumenttyper, herunder <i>årsagsargumenter</i>, <i>autoritetsargumenter</i>, <i>ordvalgsargumenter</i>, <i>generaliseringer</i>, <i>modsatninger</i> (antiteser), <i>sammenligninger</i> (analogier) og <i>gentagelser</i> af bestemte ord (anafor, epifor, tretrinsraket), <i>hyperbel</i> (overdrivelse), <i>litot</i> (underdrivelse), <i>retoriske spørgsmål</i>. • Introduktion til og anvendelse af forskellige fejltyper inden for argumentation, herunder <i>postulat</i>, <i>ad hominem-argumenter</i>, <i>glidebaneargument</i>, <i>stråmand</i> og <i>cirkelslutning</i>.
Væsentligste ar-	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg

bejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer • <u>Skriftlighed</u>: Debatterende artikel
-------------	---

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 6	Samtaler, sproghandlinger og sociale medier
Indhold/materiale	<p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Darger, Benedicte m.fl.: <i>Begreb om dansk</i> (Dansk lærerforeningens Forlag, 2009); heri ”Samtaler og regler for sprog opførelse – sproghandlinger – mundtligt og skriftligt sprog – standardsprog og gruppesprog” (s.83-93) • Oversigt over strategier i forbindelse med facework: trussel – beskyttelse – krænkelser – (gen)opbygning af face (udarbejdet af lærer) • Analysemodel til analyse af samtaler – i virkelighedens verden og i litteraturen (udarbejdet af lærer) <p><u>Tekster/analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Youtube: ”Preben Hm” (Casper og Mandrilafalten): https://www.youtube.com/watch?v=toEGEooGKDY • Kursisteksempler på sms-samtaler (brugt i forbindelse med analyse af talesprogstræk og skriftsprogstræk, samt gruppesprog). • Alarmopkald (gengivet på Tv2.dk 23/11-2016) (brugt til analyse af bl.a. facework og sproghandlinger). • Facebook-profilbillede af læreren (brugt til introduktion af facework). • ”De ringer, vi spiller” (uddrag – brugt i forbindelse med analyse af talesprogstræk). • Kursisteksempler på ”at tabe ansigt” (brugt i forbindelse med facework) • Helle Helle: ”En stol for lidt” (novelle, 1993) • Ludvig Holberg: <i>Jeppe på bjerget</i> (FÆLLES VÆRK) (læst og set udvalgte dele af Tv-teatrets opførelse af stykket på Det Kongelige Teater, 1984) (Brugt til analyse af samtaler og sproghandlinger, undertekst, samarbejds- og høflighedsprincippet og facework) <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • DR2: <i>Kampen om sproget</i> (afsnit 2:5) (om dagligdagens sprog) (brugt i forbindelse med arbejdet med talesprog, gruppesprog, kodeskift osv.) • Baggrundstekst om Ludvig Holberg og Oplysningstiden fra: <i>Litteraturportalen.dk</i>
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 22 lektioner
Særlige fokus-	<ul style="list-style-type: none"> • At skærpe den sproglige bevidsthed (generelt og specifikt)

punkter	<ul style="list-style-type: none"> • At skærpe den sproglige bevidsthed om sprog socialt set (herunder samtaleanalyse) • Viden om sprog handlinger og regler for sproglige opførsel (herunder samarbejdsprincippet, høflighedsprincippet, undertekst og facework), samt anvendelse af denne viden i analysesammenhæng på tværs af tekster i forskellige genrer og medier. • Viden om forskelle på mundtligt og skriftligt sprog, samt anvendelse af denne viden i analysesammenhæng på tværs af tekster i forskellige genrer og medier. • Viden om forskelle på standardsprog og gruppesprog, samt anvendelse af denne viden i analysesammenhæng på tværs af tekster i forskellige genrer og medier. •
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer • Rollespil • VÆRK-læsning: <i>Jeppes på bjerget</i> (fælles værk)

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 7	Fakta, fiktion og filmiske virkemidler (SCH)
Indhold	<p>Film og klip:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kortfilmen <i>Lovefield</i> (2008) - https://www.youtube.com/watch?v=4meeZifCVro - Kortfilmen <i>Fremkaldt</i> (2008) - https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/fremkaldt - Kortfilmen <i>Ude i skoven</i> (2013) - https://vimeo.com/80495789 - Uddrag af Lars Engels dokumentar: <i>Dømt til behandling</i> (1997) - Uddrag af Mads Nilsson og Troels Kingos tv-dokumentar: <i>Advokaternes tag-selv-bord</i> (2015) - Uddrag af <i>Operation X: "Fiskefabrikkens hemmelighed"</i> (2018) - Christian Sønderby Jepsen: <i>Testamentet</i> (2012), (værk) <p>Baggrundsmateriale/teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dorte Granild og Mette Wolfhagen: <i>Dox – forløb i medier</i>, Lindhardt og Ringhof, 2016, s. 16-18, 32-38, 40-43 - Lisbeth Nyborg m.fl.: <i>Faglige forbindelser</i>, Dansk lærerforening, 2005, s. 140-141 - Mimi Olsen: <i>Film skal ses i dansk</i>, Gyldendal, 2016, s. 24, 27-39 - Ole Schultz Larsen: <i>iBogen Håndbog til dansk</i>, Systemtime; afsnit om autenticitetsmarkører og fiktionsmarkører - https://hbdansk.systemtime.dk/?id=c745 <p>Supplerende materiale:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Analysevejledningen til dokumentarfilm i Håndbog til dansk: https://hbdansk.systeme.dk/?id=p228 - Analysevejledningen til spillefilm i Håndbog til dansk: https://hbdansk.systeme.dk/?id=p234
Omfang	Ca. 30 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Kortfilm som genre - Filmiske virkemidler, særligt fokus på begreberne <i>lyd, klipning, farver, lys, billedbeskæring, vinkler</i> - Dramaturgi, herunder særligt <i>berettermodellen</i> - Autenticitetsmarkører og fiktionsmarkører - Dokumentar som genre - fokus på iscenesættelse af virkelighed - Undergenrerne <i>den observerende, den autoritative og den deltagende dokumentar</i>
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, fremlæggelser, læreroplæg, individuelt arbejde, skriftligt arbejde, projektarbejde, kreativt arbejde, klassediskussioner

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 8	Natursyn (SCH)
Indhold	<p><u>Tekster:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Folkevisen "Hr. Bøsmere i Elverhjem" - Folkeeventyret "Den lille rødhætte" – Perraults version og perspektivering til Grimms version - Karen Blixen: "Ringene" (1958) - Adam Oehlenschläger: "Guldhornene" (1802) - H.C. Andersen: "Klokken" (1845) - N.F.S. Grundtvig: "Danmarks Trøst" (1820) - Emil Aarestrup: "Nordexpeditionen" (1838) - Steen Steensen Blicher: <i>Hosekrømmeren</i> (1829), (værk) - Jacob Skyggebjerg: "'FUCK YOU' til Moder Natur: Vi ses på Mars, når klimaet går amok og lokummet eksploderer", Politiken 21. maj 2017 - <i>The Rain</i> afsnit 1, "Bliv indendørs", Netflix (2020) - Fanen "Bæredygtighed" på Arlas hjemmeside: https://www.arla.dk/om-arla/omtanke/ inkl. Reklamen "Vores Ansvar" <p><u>Baggrundsmateriale/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - DR-udsendelsen <i>1800-tallet på vrangen</i>, afsnit 2 "Gud, konge og politistat 1814-1830 - https://www.dr.dk/drtv/se/1800-tallet-paa-vrangen-gud-konge-og-politistat-1814-1830-70407 - Freuds personlighedsmodel - Mimi Sørensen og Mads Rangvid: iBogen <i>Brug litteraturhistorien</i>, Systeme, 2014, uddrag af kapitlet "Middelalderen: Slægt, ære og hævn" - Tinne Seerup Berthelsen m.fl.: iBogen <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>, Systeme, afsnittene "1800-1870: Romantikken", "Romantikens samfund: Fra enevælde til demokrati", "Livssyn", uddrag af afsnittet "Universalro-

	<p>antik: Adam Oehlenschläger og H.C. Andersen”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ole Schultz Larsen: iBogen Håndbog til dansk, Systime; afsnit om Romantismen, St. St. Blicher og Emil Aarestrup - https://hbdansk.systime.dk/?id=c2100 <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klip fra filmen <i>Avatar</i> fra 2009 - Analysevejledninger til epik, eventyr, reklamefilm, spillefilm og lyrik i Håndbog til dansk: https://hbdansk.systime.dk/?id=p134 - Forskellige malerier fra romantikken – bl.a. ”Vandreren over Tågehavet”, ”Bøgeskov i maj. Motiv fra Iselingen”, ”En gravhøj fra oldtiden ved Raklev på Refnæs” - P3: ”Rødhætte og Ulven” - https://www.youtube.com/watch?v=y6BcuC5HswU
Omfang	Ca. 60 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	Forløbet har haft fokus på, hvordan natursynet har udviklet sig igennem tiden og har således indeholdt litteraturhistoriske nedslag; middelalderens syn på naturen, som det kommer til udtryk i folkeviser og folkeeventyr (herunder også inddragelse af Freuds personlighedsmodel). Strømninger i romantikken: natursynet i universalromantikken (herunder begreber som organismetanke og panteisme), nationalromantik og romantisme. Inddragelse af faktatekster med fokus på bæredygtighed og klima. Fokus på forskellige natursyn såsom fx <i>ødelæggende, farlig, dyrket, idealiseret, kriseramt</i> og menneskets indflydelse og holdning til naturen.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, individuelt arbejde, skriftligt arbejde, projektarbejde, klassesamtaler, remediering

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 9	Det gode samfund – køn og klasse
Indhold	<p><u>Baggrund:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mimi Sørensen og Mads Rangvid: <i>Brug litteraturhistorien</i>. Systime. Dansk-lærerforeningens Forlag. 2014 – heri: afsnit om ”Det moderne gennembrud” og ”Industrien vinder frem” • Baggrundstekst om Vita Andersen fra: <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>. Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen (2012) • Introduktion til fire bølger af feminisme v./lærer <p><u>Tekster:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Henrik Pontoppidan: ”En stor dag” (novelle, 1891) • Amalie Skram: <i>Constance Ring</i> (1885) (romanuddrag) • Martin Andersen Nexø: ”Lønningsdag (En idyl)” (novelle, 1900) • Vita Andersen: ”Fredag”, ”Lørdag”, ”Søndag” (digte, 1977) • Girlsquad: <i>Ludermanifestet</i> (2017) (uddrag af forord)

	<u>Perspektiv/øvrige materiale:</u> <ul style="list-style-type: none"> • DR: ”1800-tallet på vrangen” (afsnit 6:8)
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 27 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Tematisk sammenligning og perspektivering af forskellige skildringer af ”Det gode samfund – køn og klasse” på tværs af tid, genrer og medier med særligt fokus på æstetiske virkemidler og udtryksformer. • Analyse, fortolkning, vurdering og perspektivering af forskellige typer tekster i den brede definition (dvs. litterære tekster, billedkunst, film m.m.) • Litteraturhistoriske nedslag i perioderne: Det moderne gennembrud (1870-1890), Det folkelige gennembrud (1900), Kønskampen blusser op igen (1970’erne og i dag), samt køns- og klassekamp anno 2000. • Introduktion til forskellige former for –ismer ((kritisk) realisme, naturalisme, nyrealisme) • Analyse, fortolkning, vurdering og perspektivering af forskellige typer tekster og deres placering i litteraturhistorien som eksempler på samspillet mellem tekst, kultur og samfund.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 10	Menneske, maskine og metropol (storby)
Indhold/materiale	<u>Baggrund/teori:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til emne v/lærer • Fibiger, Johannes og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Væje</i> (Systeme, 2004); heri afsnit om ”Futurisme”, ”Ekspressionisme” og ”Firsermodernisme” • Larsen, Kasper og Skov, Christoffer Boserup: <i>Grundbog til filosofi – Mennesket i verden</i> (Systeme; 2013-2015) – heri: ”Jean-Paul Sartre – mennesket som valg” (s. 94-99) og ”Fremtidens mennesker” (om transhumanisme) s. 102-103 <u>Primærtetekster/analyse:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Johannes V. Jensen: ”Maskinerne” (rejsereportage; 1901) • Emil Bønnelycke: ”Raadhuspladsen” (sang; 1918) • Tom Kristensen: ”Nat i Berlin, 1921” (digt; 1927) • Peter Seeberg: ”Patienten” (novelle; 1962)

	<ul style="list-style-type: none"> • Michael Strunge: ”Natmaskinen” (digt; 1981) • VÆRK: Erlend Loe: <i>Doppler</i> (roman; 2004) (fælles) • FILM: <i>Matrix</i> (1999) (fælles) <p><u>Øvrigt materiale/perspektiv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Guernica” (Picasso; 1937) (eksempel på modernistisk maleri som introduktion til emnet) • Steve Jobs-introduktion af Iphone 2007 (Youtube-video) + præsentation af iphone 7 (Viborg; 2016): https://www.youtube.com/watch?v=GmrlqyvselQ • DR: ”Digtere, divaer og dogmebrødre” (udvalgte dele af følgende afsnit: afsnit 2 om ”Mellemlkrigstiden 1918-1930) + 6 (Firserne 1980-1990) • Eksempel på ekspressionistisk musik: https://www.youtube.com/watch?v=JEY9lmCZbIc • Eksempel på ekspressionistisk maleri: https://da.wikipedia.org/wiki/Skriget#/media/Fil:The_Scream.jpg
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • 27 lektioner
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> • Tematisk sammenligning og perspektivering af forskellige skildringer af menneske, maskine og metropol (storby) på tværs af tid, genrer og medier med særligt fokus på æstetiske virkemidler og udtryksformer. • Analyse, fortolkning, vurdering og perspektivering af forskellige typer tekster i den brede definition (dvs. litterære tekster, billedkunst, film m.m.) • Litteraturhistoriske nedslag i perioderne: 1900’erne, Mellemlkrigstiden (1918-1930), 1960’erne, 1980’erne og 2000’erne. • Introduktion til forskellige centrale –ismer (’modernisme’, ’futurisme’, ’ekspressionisme’, ’eksistentialisme’, ’Firsermodernisme’, ’transhumanisme’)
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)